

AMPAPAT

EL BUTLLETÍ DE L'AMPA DEL CEIP VILA OLÍMPICA / NÚM.12 / BARCELONA, 19 DE DESEMBRE DE 2008

editorial

Aquest número 12 de l'AMPAPAT l'hem volgut dedicar a la música. Aquestes són dates on les cançons de Nadal demostren, com no es pot apreciar de manera tan clara en tota la resta de l'any, fins a quin punt la música ens uneix i ens fa parlar un llenguatge comú entre petits i grans. Precisament d'això i de molts altres beneficis relacionats amb l'educació musical ens en parla un pare de l'escola que coneix bé el tema, tant professional com familiarment, a la secció d'Els pares opinen.

Les nades també són un bon exemple de com la música tradicional, que no necessita estar escrita enlloc (sinó que passa oralment de pares a fills, i de mestres a nens) és un bé comú, lliure i que anem adaptant a les nostres vides i educació amb el pas del temps, i que pot ser entesa i tractada com ja es fa en tantes escoles com la nostra, de manera creativa i pedagògica. D'això en parla l'entrevista d'aquest número, vinculada a un projecte digital que ens ha semblat molt engrescador.

Si bé tots podem apreciar, especialment els pares dels més menuts, com el bagatge de cançons apreses a l'escola i cantades amb felicitat pels nostres fills i filles augmenta dia rera dia, també hem volgut recollir algunes xifres dels instruments que toquen els nens i nenes de l'escola, així com l'explicació de primera mà d'una de les mestres de música sobre com s'enfoca l'ensenyament d'aquest llenguatge tan especial al nostre centre, en la qual aprofita per a recordar-nos la proximitat del concert de Nadal d'enguany, on podrem gaudir tots plegats de la música i seguir fent que ens alegri la vida.

.-ES

cinc idees

Per Agustí Clua

Les relacions familiars: els diferents estats emocionals dels infants.

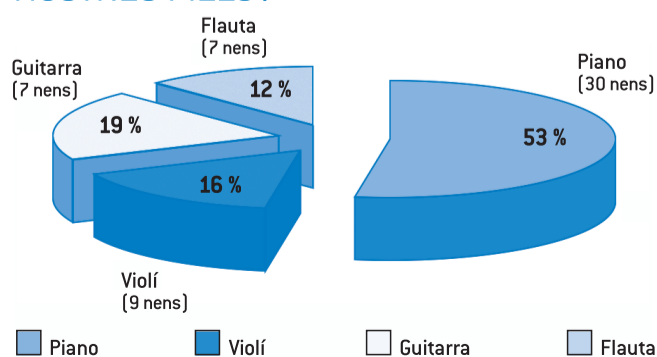
Per Eduardo Gyannini, psicòleg.
CEIP La Mar Bella. 6 de novembre de 2008.

- 1 Diferenciar-se del pare o de la mare té un paper molt important en la vida dels nans. L'oposició sistemàtica és normalíssima.
- 2 Introduïm la reparació del dany, la cura del dolor, com a contraposició a l'agressivitat.
- 3 El càstig ha de ser proporcional al que es fa. Les sancions s'han complir. Normalment, quan els consultem un càstig, sempre se'n posen més del compte.
- 4 Establím límits clars. Sapiguem dir 'no'. Ni ara ni d'aquí a una estona.
- 5 S'aprèn molt, jugant. Apuntem-nos-hi. Que ens vegin, no només com a aquell que els diu les coses que fan malament, sinó com un company de joc.

xifres

Per Mercè Escuer

QUINS INSTRUMENTS TOQUEN ELS NOSTRES FILLS?*

*Font: Música Activa

agenda

Per Mercè Escuer

EL PETIT LICEU

www.liceubarcelona.com

Lloc: Gran Teatre del Liceu i Auditori de Cornellà

El retablo de Maese Pedro

(de 8 a 12 anys) Liceu (Sala Gran). Preu 18€

Dissabte	03-01-2009	10:45 h	12:45 h
Diumenge	04-01-2009	10:45 h	12:45 h
Dilluns	05-01-2009	11:00 h	
Dissabte	10-01-2009	10:45 h	12:45 h

La petita Flauta màgica

(de 6 a 12 anys) Auditori de Cornellà. Preu 11€

Diumenge	18-01-2009	12:00 h	
Dissabte	24-01-2009	12:00 h	
Diumenge	25-01-2009	12:00 h	
Diumenge	01-02-2009	12:00 h	

Pere i el Llop

(de 2 a 8 anys) Liceu (Sala Gran). Preu 11€

Dissabte	07-02-2009	10:45 h	
Dissabte	14-02-2009	10:45 h	
Diumenge	15-02-2009	11:00 h	

El superbarber de Sevilla

(de 8 a 16 anys) Auditori de Cornellà. Preu 11€

Dissabte	07-03-2009	12:00 h	
Diumenge	08-03-2009	12:00 h	

La primera cançó

(de 2 a 3 anys) Liceu (Foyer). Preu 11€

Dissabte	14-03-2009	10:45 h	12:45 h
Diumenge	15-03-2009	10:45 h	12:45 h
Dissabte	21-03-2009	10:45 h	12:45 h
Diumenge	22-03-2009	10:45 h	12:45 h

Alegro Vivace

(de 10 a 14 anys) Auditori de Cornellà. Preu 11€

Dissabte	28-03-2009	12:00 h	
Diumenge	29-03-2009	12:00 h	

CICLE CONCERTS EN FAMÍLIA

www.auditori.com

Lloc: L'Auditori

L'Ocell de Foc (a partir de 6 anys)

Dissabte	07-02-2009	12:30 h	
----------	------------	---------	--

Pierrot a la lluna (a partir de 6 anys)

Diumenge	08-02-2009	12:30 h	
----------	------------	---------	--

Britten – guia d'orquestra (a partir de 6 anys)

Dissabte	14-03-2009	12:30 h	
----------	------------	---------	--

CONCERTS AL PALAU

www.palaumusica.org

Lloc: Palau de la Música Catalana

Concert familiar de Nadal, Cor Vivaldi, Petits cantors de Catalunya

Diumenge	28/12/2008	19:00 h	
----------	------------	---------	--

Gran concert d'Any Nou, Strauss Festival Orchestra

Dimecres	31-12-2008	18:00 h	
Dissabte	3-01-2009	19:00 h	22:15 h
Diumenge	4-01-2009	18:00 h	21:30 h
Dimarts	6-01-2009		18:00 h
Dimecres	7-01-2009		21:00 h
Diumenge	11-01-2009		19:00 h

l'entrevista

a Oriol Ferran, responsable de l'àrea de comunicació de l'empresa de continguts digitals CR3A'T. Per Enric Senabre

“LA MÚSICA TRADICIONAL ES BASA EN EL CONEIXEMENT LLIURE I OBERT”

Oriol Ferran és periodista i ha estat secretari de Telecomunicacions i Societat de la Generalitat de Catalunya. Dels diversos projectes digitals en què participa volem destacar la creació de Musiquetes.cat.

“un projecte juganer, amb els infants, amb la música i amb els músics, però també amb els joves i els pares i mares, padrins i padrines, perquè estem cantant les cançons de sempre”.

ES.- En què consisteix el projecte Musiquetes, quins són els seus orígens i objectius?

OF.- L'origen de la plana web Musiquetes.cat va ser un CD que vam editar a principis de 2008 anomenat “Musiquetes per a la Bressola”. Vam voler fer un projecte col·lectiu de difusió i suport de la Bressola coincidint amb l'aniversari de les escoles catalanes de la Catalunya Nord. L'aspecte principal d'aquell CD són els músics, i a partir d'aquí ens vam trobar que, tot i la seva qualitat, no volíem que quedés només en allò, així que vam crear un espai web perquè comencessin a passar coses al seu voltant i es continués parlant de la Bressola.

ES.- Per què vau voler apostar per la música popular?

OF.- En l'origen del projecte ja hi ha la voluntat de promoure el coneixement lliure i obert, i justament la música popular, i especialment la tradicional (i encara més la infantil) es basa en això: les cançons de sempre són les que s'han transmès oralment. Fins i tot n'hem oblidat els seus autors, i s'han anat modificant, amb el pas del temps, els continguts originals. Un altre element important a l'hora d'apostar per la música infantil és que està estretament lligada a la Bressola i als “nins i nines”, com els diuen a la Catalunya del Nord, i que es tracta de cançons que tots, tant els petits com els que som ara grans, coneixem.

ES.- Quin tipus de músics hi han participat i quin enfocament han donat a aquests temes tradicionals?

OF.- En aquesta coincidència inicial de gent vam comptar amb Propaganda pel Fet (una discogràfica de Manresa que acull i promou molts autors de música alternativa, i també popular i tradicional) i amb músics d'altres segells discogràfics. El que es va fer amb les cançons, per donar al conjunt una certa coherència, és que la coordinació artística anés a càrrec dels músics Marc Serrats i Marc Grau (Xerramequ Tiquis Miquis) i de la Núria Lozano (La Carrau), els quals, a banda de participar activament en tots els temes, van treballar conjuntament amb la resta dels 30 músics que van participar en la gravació. Músics de diferents llocs dels Països Catalans, amb diversos estils musicals, que en molts casos no canten les cançons pròpies de la seva zona sinó les d'una altra (ni el mallorquí canta les de Mallorca, ni el valencià les valencianes), de manera que es barregen els orígens i els accents dialectals. Aquest encreuament (deliberat, i de vegades accidental) pretén fer reflexionar, poder donar elements pedagògics a l'escola per a treballar la llengua, el territori o la pròpia música.

ES.- Per quin motiu heu optat per llicències lliures per a aquestes cançons? Què permeten?

OF.- Aquest era un dels elements importants des del principi, perquè molts dels músics ja estaven treballant amb llicències lliures de Creative Commons (CC). Aquestes són unes llicències noves, alternatives al concepte de copyright (allò de “tots els drets reservats”). En aquest cas l'autor, el protagonista de la creació, diu que es reserva alguns dels drets, com per exemple que es reconegui l'autoria de la creació, però a partir d'aquí permet que tothom tingui llibertat per adaptar la seva obra i fer-ne usos derivats (amb les limitacions addicionals que consideri). Així que primer de tot cal agrair la generositat dels músics amb aquesta acció, perquè venim d'un clixé molt tancat de propietat intel·lectual. L'avantatge de les llicències CC és que són un univers molt gran de possibilitats a l'hora de compartir i col·laborar, d'oferir noves fórmules de generar i regenerar la creació artística, la creació cultural i el coneixement. Això és el que preteníem amb la segona part del projecte, el web, un espai creat perquè puguin començar a passar coses.

(continua al darrere)

(continuació de l'entrevista)

ES.- Com està funcionant als centres escolars? Quines experiències podem destacar del treball amb aquests continguts?

OF.- Ho estem començant a viure ara, perquè vam estar a finals del curs passat fent molta difusió a centres de secundària i, sobretot, de primària. Amb el Departament d'Educació de la Generalitat vam fer trobades de mestres explicant-los el projecte, convidant-los a fer-ne l'ús que volguessin, a aplicar-ho a les classes de música però també de llengua o de plàstica. Per exemple va passar que en una cantada escolar del final de curs passat, el Dia de la Música, els nans de dues escoles públiques d'Arenys van cantar cançons de les Musiquetes, com ara la "Cançó de les mentides", que a més van gravar en vídeo i van publicar al web. Aquesta és la voluntat que tenim, que tot el que pugui passar a partir d'aquí, des de dibuixos a vídeos, es pugui retornar per a continuar donant noves idees. Ho estem fent també a escoles de música i a les Cases de la Música Popular. Estem oberts al fet que qualsevol col·lectiu o persona faci seves les Musiquetes i les pugui fer moure.

ES.- Com es pot participar al web de Musiquetes.cat?

OF.- Hem fet una plana senzilla, organitzada a partir de les 22 cançons del CD, que és el punt de partida del projecte, tot i que s'hi poden afegir més cançons. Allà hi ha més informació, com ara les lletres, que van ser un repte perquè tothom coneix aquestes cançons amb versions diferents. I encara que hi figuri la lletra que es correspon amb la gravació, també s'hi poden afegir altres textos alternatius. Dibuixos, vídeos, fotografies, muntatges, tot es pot anar publicant de manera senzilla, quelcom que els usuaris poden enriquir afegint-hi comentaris.

Es té cura també que hi hagi una comunitat al darrere. Només cal enregistrar-s'hi per a ser-ne membre. Trobem al web també un espai del que es cou i el que es mou, el projecte Musiquetes enfora i endins. Totes les cançons es poden escoltar des del mateix web o bé es poden descarregar en formats lliures, com ara mp3 o ogg. La darrera incorporació de recursos han estat, recentment, les bases musicals de les cançons, sense les veus, que també permeten tota mena de noves creacions o facilitar l'acompanyament quan es cantin a l'aula.

Oriol Ferran (esquerra) i Enric Senabre (dreta) a la seu del CitiLab-Cornellà

els pares opinen

... I per què he de fer música?

Per Eduard Busquets. Consultor en sistemes d'informació. Pare de la Carlota (4rt B), l'Àlex (3er B) i l'Eduard (2on B)

"... I per què he de fer música?" És, potser, una de les preguntes complexes amb què alguns dels nostres fills ens interpel·len en algun moment de la seva curta infantesa. La resposta per a molts no és senzilla, o almenys no ho ha estat per a mi. Se'ns obren dos fronts d'igual importància que hem de saber satisfer de la mateixa manera. Per una banda, una resposta satisfactòria a orelles dels nostres fills –i aquí no val tot el garbuix de frases cèlebres que podem trobar per Internet–, una

resposta clara, planera. I per l'altra, un "perquè" per a nosaltres mateixos; el fons del problema...

Em faria il·lusió poder-vos apuntar respostes solvents, però de veritats n'hi ha moltes, tantes com d'opinions, i aquest cas no n'és una excepció. Per tant us explicaré la veritat, la Meva veritat.

A casa, de música, tota la que podem, en la mesura i estil que cadascú prefereix. Així, anem des de la música per a preadolescents, a la comercial, a la pop, a la ... fins a arribar a la clàssica incloent-hi l'òpera. Els que em coneixeu, sabeu que tinc debilitat per l'òpera o l'entusiasme dels meus fills per High School Musical o Camp Rock (alguns dels vostres també); i és que tota, tota la música aporta. Hi ha estudis científics de tots els colors i gustos, però a nosaltres, el que realment ens importa és la nostra realitat quotidiana, la nostra música familiar, la seva aportació.

Deia Beethoven que "la música constitueix una revelació més alta que cap filosofia", i a casa no varem voler perdre l'oportunitat d'aportar aquesta capacitat als nostres fills. Diuen que no hi ha mals salers, sinó mala sal; així tampoc hi ha orelles dolentes per a la música, únicament orelles que no han estat educades; però això requereix treball (com qualsevol altra cosa a la vida). Estudiar música requereix constància, constància amb l'agreuament que no és una assignatura del "cole", és una constància que has d'aplicar voluntàriament, a força de voluntat.

Fer una cosa un cop, té mèrit, fer una cosa de forma continuada, amb constància, té doble mèrit. Us heu fixat mai en la quantitat de coses que es fan un sol cop i després no gaudeixen de continuïtat? Per això cal constància, i aprendre música ens hi ajuda. Aprendre música s'assembla molt a aprendre a llegir, exigeix que hi destinem temps, continuïtat, perseverança, esforç... I és que si no ho fem, no evolucionem, i no podrem gaudir-la en la seva plenitud mentre l'aprenem, i més endavant.

Grans estudiosos diuen que la música és especial perquè fa servir els dos costats del cervell; d'altres diuen que el cervell dels músics desenvolupa un 5% més de matèria gris..., però amics, això jo no ho he pogut comprovar. El que he pogut comprovar és que la música (als nostres fills) els enriqueix, els dona un front nou per entendre, per assimilar, per sentir i per veure; i segur que vosaltres també! I per a això no cal entendre-hi de música, ni tornar-se un expert, simplement, sentir-la, viure-la, gaudir-la.

Un bon aprenentatge musical facilitarà l'aprenentatge dels nostres fills en àrees com les matemàtiques –al cap i a la fi, la música és matemàtica pura. Els potenciarà la memòria, que els farà més fàcil l'aprenentatge d'altres llengües. Els ajudarà a millorar la seva coordinació adaptant el seu moviment corporal al ritme, molt sovint en forma de joc.

Dos dels aspectes que considero molt importants, potser perquè són els que mostren resultats més visibles a curt termini, són:

La capacitat que té la música d'acostar a les persones, d'acostar els nens, de fer-los compartir un gran moment. Els acostar quan poden compartir la música, gaudir-la plegats, quan estan escoltant o compartint una obra en què els resultats emocionals de cada un no han de ser necessàriament idèntics als dels altres, i tot i així, tots, individualment i en grup, n'aconsegueixen satisfacció plena. Prova d'això en són els concerts de Nadal de l'Escola, on treballen en grup amb un objectiu comú, i en treuen satisfacció conjunta i satisfacció individual.

La capacitat de la música de donar-los independència, seguretat emocional i confiança en si mateixos. I és que la música, a part del grup, la gaudeix cadascú individualment. En el moment en què estàs escoltant música, o tocant-la, o composant-la ..., en resum, visquent-la, és la Teva música, ets tu, la música i les emocions que et provoca. I en aquell moment ets insuperable! I a més a més ho pots fer en grup!

Què podem considerar bona música per als nostres fills? Personalment crec que la música és tota bona. Cada música ens dona tot el que té, i som nosaltres els que en fem selecció, n'escollim la que volem, i la convertim en la millor. Igual de fals és que a un fill nostre que li agradi la música clàssica es convertirà en una persona més intel·ligent i més calmada; també és fals que aquells a qui els agrada la música més heavy puguin ser més esbojarrats. A cada edat, la seva música, i a cada nen, la seva elecció. I la nostra obligació, donar-los les eines que necessiten per poder avaluar amb coneixement i criteri, la resta la posen ells...

Donem-los l'oportunitat de rebre tot el que la música els pot regalar.

M'ha agradat compartir amb vosaltres aquest curt moment de reflexió musical. Una abraçada.

La música a l'escola

Per Mònica Muñoz

La música és un llenguatge i una activitat important a l'escola i per això la introduïm als tres anys i la continuem durant tota l'escolaritat. El nostre objectiu sempre és que els nens i les nenes gaudeixin amb la música i que aprenguin d'una manera lúdica i participativa. Aquest mètode fa que els aprenentatges siguin realment significatius i que vagin construint una base sòlida sobre la qual puguin afegir altres coneixements.

Com entenem que es pot fer això des de l'escola? El fil conductor ha de ser sempre la cançó, mitjançant la cançó treballam el llenguatge i l'expressió oral, la cultura i les tradicions, així com el llenguatge, el ritme i la memòria musical. Aquest és un llenguatge que ajuda a respectar la feina dels altres, a aprendre a esperar el torn, a escoltar, a fer silenci i a sentir-lo.

És important que cantin cançons i que escoltin audicions en directe, per això cada curs preparem amb els nens i nenes de tota l'escola el concert de Nadal, i participem amb els nens i nenes de quart en una cantata, diferent cada any, la Cantània, que es fa a l'Auditori amb altres escoles. També escoltem audicions a la classe, anem a escoltar concerts a diferents teatres i fem tot un treball abans i després de l'audició.

Tenim un camí a recórrer, uns infants amb ganes de participar i de ser protagonistes: de viure la música.

Us convidem a venir al concert de Nadal d'aquest any. Esperem que gaudiu amb les cançons que els vostres fills i filles i nosaltres mateixos hem preparat amb moltíssima il·lusió. Fins aviat!

Vuit viatges sonors

Per Lluís Rius

Escolta l'Auditori és una col·lecció molt interessant de 8 llibres-CD per a descobrir la música amb l'oïda i la vista. Cada llibre-CD correspon a un dels concerts que es fan per als més petits, de 0 a 8 anys. N'hi ha de dedicats als instruments de corda ("Corda i descorda"), als instruments de vent i fusta ("El poble de vent i de fusta"), a fragments musicals escrits per diferents compositors ("Girasons"), al món estètic i sonor de l'aigua ("Aigua"), als instruments de percussió ("Percussió"), a Mozart ("Ma, me, mi... Mozart!"), i un que recorre la música i les veus de diferents maneres, que us recomanem de manera especial: "Wimoweh". Aquest darrer és una mena de viatge sonor que fan setze cantants per descobrir les possibilitats de la veu, amb sons i estils de cantar molt diferents: música africana, rap, cant gregorià, cançons populars. Una meravella! Els trobareu al mateix Auditori, a l'Abacus i a llibreries i botigues de discos.

linkoteca

Per Enric Senabre

JAMENDO. <http://www.jamendo.com>

Jamendo és la plataforma més gran de descàrrega de música gratis i legal. Existeix en sis idiomes i dona accés al major catàleg de música sota llicències lliures Creative Commons del món. Per als artistes, no només es tracta d'un mitjà senzill i eficaç per a publicar, compartir i promoure la seva música, sinó que també tenen l'oportunitat de ser remunerats, perquè Jamendo comparteix els seus ingressos publicitaris amb els músics.

MÚSICA PER A PRIMÀRIA DE L'EDU365. <http://www.edu365.cat/primaria/muds/musica/>

En aquest espai de la Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya podem trobar des de miniunitats didàctiques per a l'aprenentatge de les notes musicals, els instruments o obres de compositors com Mozart o Stravinski, fins a enllaços a webs de diferents músiques del món o de cançons tradicionals catalanes. També conté vídeos d'òpera, de balls tradicionals o fins i tot una visita virtual guiada pel Palau de la Música.

llibres

Per Agustí Clua

• **La revolta dels avis.** RIERA, Ignasi. Edicions 62. Barcelona, 2005.

'Siguem clars: ser avi o àvia potser és la darrera oportunitat de conversió a la tendresa. O de tornar a veure-ho tot des d'uns ulls diferents'. Amb frases com aquesta, l'Ignasi Riera desmunta mites com el de la saviesa dels vells, el de la bondat dels infants, el de la cuina de l'àvia... A mesura que avança la lectura per les 100 planes exactes del llibre, més augmenta la mala bava de les seves reflexions. El llibre no vol ser moralista, no dona consells, transmet la realitat. Se'n riu dels tòpics tocant sempre de peus a terra. Et diverteix.

• **En el bosque.** CARDIEL, Antonio. Mira Editores. Saragossa, 2008.

Qui s'hagi plantejat mai expressar una passejada solitària pel bosc al capvespre té a En el bosque el seu llibre ideal. L'Antonio, pare de l'Escola, ens segueix seduït. En paraules seves, aquest llibre és la reivindicació del bosc com a espai d'il·luminació. Caldria afegir-hi 'enlluernament', perquè l'autor hi reclama dedicació exclusiva, respecte a l'enorme i desapercebuda teranyina vital que el pobla, aportant, al mateix temps, sàvies reflexions i respostes als misteris ancestrals que l'envolten. Amb una gran varietat de recursos lèxics, ens ensenya a delectar-nos-hi, a reconèixer l'harmoniosa complexitat de gestos, com el de fer un camí, que, d'antuvi, semblen tan simples. Podeu trobar En el bosque a les llibreries Altair, Casa del Llibre i La Gàbia de Paper.